

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

รหัสวิชา : 3521101

Fundamentals of Accounting 1

การบัญชีขั้นต้น 1

อาจารย์กิ่งกาญจน์ จารุกรรุณา
อ.อ. อาจารย์
สาขาวิชา บัญชี

บรรยายโดย อาจารย์กิ่งกาญจน์ จารุกรรุณา

บทที่ 6 งบทดลอง กระดาษทำการ และการจัดทำงบการเงิน

- ✓ งบทดลอง
- ✓ การหายอดคงเหลือด้วยดินสอ
- ✓ กระดาษทำการ
- ✓ การจัดทำงบการเงิน

งบทดลอง

งบทดลอง (Trial Balance) คือ งบที่จัดทำขึ้นเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีคู่ โดยประกอบด้วยชื่อบัญชีแยกประเภททั้งหมดและยอดคงเหลือของบัญชีเหล่านั้นในด้านเดบิต (Dr.) หรือเครดิต (Cr.)

ซึ่งหากมีการบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีคู่อย่างถูกต้อง งบทดลองจะลงตัวเมื่อมียอดรวมจำนวนเงินทางด้านเดบิต (Dr.) เท่ากับ ด้านเครดิต (Cr.)

การจัดทำงบทดลองจะเรียงลำดับรายการตามผังบัญชีของกิจการ โดยเริ่มจากบัญชีแยกประเภทสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่ายที่มียอดคงเหลือ

รูปแบบงบทดลอง

1. หัวงบทดลอง

ชื่อกิจการ.....
 งบทดลอง
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผลรวมจำนวนเงิน
 ด้านเดบิต = ด้านเครดิต
 งบทดลองจึงลงตัว

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
		บาท	สต.	บาท	สต.

2. บันทึกชื่อบัญชีที่มียอดคงเหลือ โดยเรียงลำดับตามเลขที่บัญชี

3. บันทึกเลขที่บัญชี โดยเรียงตามลำดับ

4. บันทึกจำนวนเงิน ด้าน Dr.

5. บันทึกจำนวนเงิน ด้าน Cr.

การหายอดคองเหลือด้วยดินสอ

การหายอดคองเหลือด้วยดินสอ (Pencil Footing)

คือ การหายอดคองเหลือของบัญชีแยกประเภทด้วยดินสอ เพื่อความสะดวกและป้องกันข้อผิดพลาดก่อนการจัดทำงบทดลอง

โดยจัดทำหลังจากการผ่านรายการจากสมุดรายวันไปยังสมุดบัญชีแยกประเภทเรียบร้อยแล้ว

ยอดคงเหลือของบัญชีแยกประเภท

ดุลเดบิต (Debit Balance) หรือ บัญชีที่มียอดคงเหลือด้านเดบิต
คือ ผลต่างของผลรวมจำนวนเงินด้านเดบิต มากกว่า ด้านเครดิต

ดุลเครดิต (Credit Balance) หรือ บัญชีที่มียอดคงเหลือ
ด้านเครดิต คือ ผลต่างของผลรวมจำนวนเงินด้านเครดิต มากกว่า
ด้านเดบิต

ตัวอย่างการหายอดคงเหลือด้วยดินสอ

บัญชีเงินสด

เลขที่บัญชี 1101

วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		วันที่	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 1	ทุน-นารี	รว.1	50,000	-	มี.ค. 7	วัสดุสำนักงาน	รว.2	500	-
	41,200		50,000		8	เงินฝากธนาคาร	รว.2	5,000	-
					20	ค่ายานพาหนะ	รว.3	800	-
					25	ถอนใช้ส่วนตัว	รว.4	2,500	-
								8,800	

กรณีด้านเดบิตและเครดิตมีหลายรายการ

- 1.รวมจำนวนเงินแต่ละด้าน ใส่ตัวเลขด้วยดินสอไว้ บรรทัดสุดท้ายช่องจำนวนเงิน
- 2.หาผลต่างของด้าน Dr. และ Cr. นำผลต่างเขียนลงช่องรายการด้านที่มียอดรวมมากกว่า

บัญชีเงินฝากธนาคาร

เลขที่บัญชี 1110

วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		วันที่	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 8	เงินสด	รว. 2	5,000	-	มี.ค. 10	เจ้าหน้าที่การค้า	รว.2	1,500	-
28	ลูกหนี้การค้า	รว.4	1,000	-				1,500	
	4,500		6,000						

ตัวอย่างการหายอดคงเหลือด้วยดินสอ (ต่อ)

บัญชีลูกหนี้การค้า

เลขที่บัญชี 1121

วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 15	รายได้จากการบริการ	รว.3	1,000	-	มี.ค. 28	เงินฝากธนาคาร	รว.4	1,000	-
	ไม่มียอดคงเหลือ								

กรณีบัญชีไม่มีผลต่างด้านDr. หรือ Cr.
บัญชีนั่นจะไม่ปรากฏในงบทดลอง

บัญชีวัสดุสำนักงาน

เลขที่บัญชี 1150

วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 7	เงินสด	รว.2	500	-					

กรณีบัญชีที่มีเพียงรายการเดียว ไม่ต้องรวมยอด

บัญชีอุปกรณ์สำนักงาน

เลขที่บัญชี 1220

วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		วันที่	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 5	เข้าหนี้การค้า	รว.1	3,000	-					

ตัวอย่างการหายอดคงเหลือด้วยดินสอ (ต่อ)

บัญชีเจ้าหนี้การค้า

เลขที่บัญชี 2110

วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 10	เงินฝากธนาคาร	รว.2	1,500	-	มี.ค. 5	อุปกรณ์สำนักงาน	รว.1	3,000	-
						1,500			

บัญชีทุน-นารี

เลขที่บัญชี 3100

วันที่	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
					มี.ค. 1	เงินสด	รว.1	50,000	-

บัญชีถอนใช้ส่วนตัว

เลขที่บัญชี 3101

วันที่	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 25	เงินสด	รว.4	2,500	-					

ตัวอย่างการหายอดคงเหลือด้วยดินสอ (ต่อ)

บัญชีรายได้จากการบริการ

เลขที่บัญชี 4100

วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
				มี.ค. 15	ลูกหนี้การค้า	รว.3	1,000 -

บัญชีค่ายานพาหนะ

เลขที่บัญชี 5002

วันที่	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	วันที่ 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
มี.ค. 20	เงินสด	รว.3	800 -				

ตัวอย่างการจัดทำงบทดลอง

1. ห้างทดลอง

ร้านนารีเสริมสวย

งบทดลอง

วันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ. 25x1

ผลรวมจำนวนเงิน
ด้านเดบิต = ด้านเครดิต
งบทดลองจึงลงตัว

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
		บาท	สต.	บาท	สต.
เงินสด	1101	41,200	-		
เงินฝากธนาคาร	1110	4,500	-		
วัสดุสำนักงาน	1150	500	-		
อุปกรณ์สำนักงาน	1220	3,000	-		
เจ้าหนี้การค้า	2110			1,500	-
ทุน-นารี	3100			50,000	-
ถอนใช้ส่วนตัว	3101	2,500	-		
รายได้จากการบริการ	4100			1,000	-
ค่ายานพาหนะ	5002	800	-		
รวมจำนวนเงิน		52,500	-	52,500	-

กระดาษทำการ

กระดาษทำการ (Work Sheet or Working Paper) คือ
กระดาษร่างที่จัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการจัดทำ
งบการเงินเหมาะสำหรับกิจการที่มีรายการค้าจำนวนมาก
เพื่อช่วยประหยัดเวลาหรือความผิดพลาดก่อนการทำ
งบการเงิน

แบบฟอร์มกระดาษทำการ

แบบฟอร์มของกระดาษทำการมีหลายชนิด เช่น

- **กระดาษทำการชนิด 6 ช่อง** ประกอบด้วย ช่องเดบิต และช่องเครดิต ของงบทดลอง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน
- **กระดาษทำการชนิด 8 ช่อง** ประกอบด้วย ช่องเดบิต และช่องเครดิต ของงบทดลอง ก่อนการปรับปรุง รายการปรับปรุง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน
- **กระดาษทำการชนิด 10 ช่อง** ประกอบด้วย ช่องเดบิต และช่องเครดิตของงบทดลอง ก่อนการปรับปรุง รายการปรับปรุง งบทดลองหลังการปรับปรุง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน

ในบทเรียนนี้ขอแนะนำเสนอกระดาษทำการ 6 ช่อง สำหรับการเรียนเบื้องต้น

รูปแบบกระดาษทำการ 6 ช่อง

1. หัวกระดาษทำการ

ชื่อกิจการ.....

กระดาษทำการ

สำหรับระยะเวลา.....สิ้นสุดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผลรวมจำนวนเงินแต่ละ

งบต้องมี

ด้านเดบิต = ด้านเครดิตเสมอ

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	งบทดลอง		งบกำไรขาดทุน		งบแสดงฐานะการเงิน	
		เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต

2. บันทึกชื่อบัญชีที่มียอดคงเหลือ โดยเรียงลำดับตามเลขที่บัญชี

3. บันทึกเลขที่บัญชี โดยเรียงตามลำดับ

4. บันทึกจำนวนเงิน ด้าน Dr. และ Cr.

5. บันทึกจำนวนเงิน ด้าน Dr. และ Cr.

6. บันทึกจำนวนเงิน ด้าน Dr. และ Cr.

ตัวอย่างกระดาษทำการ 6 ช่อง

ร้านนารีเสริมสวย

กระดาษทำการ

สำหรับระยะเวลา 1 เดือนสิ้นสุดวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ. 25x1

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	งบทดลอง		งบกำไรขาดทุน		งบแสดงฐานะการเงิน	
		เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
เงินสด	1101	41,200				41,200	
เงินฝากธนาคาร	1110	4,500				4,500	
วัสดุสำนักงาน	1150	500				500	
อุปกรณ์สำนักงาน	1220	3,000				3,000	
เจ้าหนี้การค้า	2110		1,500				1,500
ทุน-นารี	3100		50,000				50,000
ถอนใช้ส่วนตัว	3101	2,500				2,500	
รายได้จากการบริการ	4100		1,000		1,000		
ค่ายานพาหนะ	5002	800		800			
		52,500	52,500	800	1,000	51,700	51,500
กำไรสุทธิ				200			200
				1,000	1,000	51,700	51,700

การจัดทำงบการเงิน

ได้กล่าวถึงแล้ว
ในบทที่ 2

งบการเงิน (Financial Statements)

คือ รายงานการเงินที่มีรูปแบบเฉพาะที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ (ฐานะการเงิน) รายได้ และค่าใช้จ่าย (ผลการดำเนินงาน) และกระแสเงินสดของกิจการที่เสนอรายงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่าง ๆ รวมถึงการแสดงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารของกิจการ

ซึ่งสามารถแบ่งองค์ประกอบของงบการเงิน เป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. องค์ประกอบของฐานะการเงิน ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ
2. องค์ประกอบของการดำเนินงาน ได้แก่ รายได้ และค่าใช้จ่าย

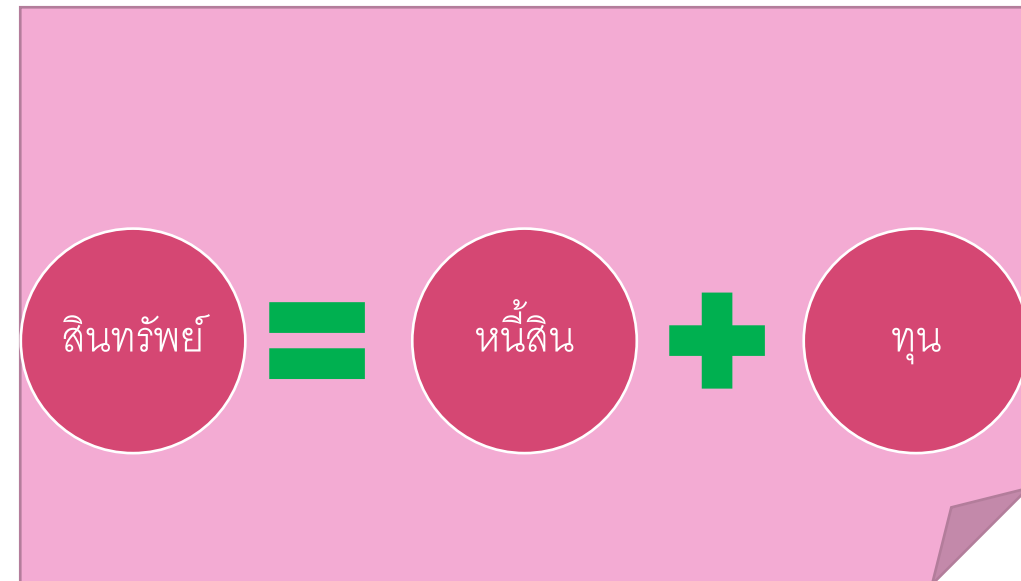
งบแสดงฐานะการเงิน

งบกำไรขาดทุน

งบแสดงฐานะการเงิน (Financial Position Statement)

- งบการเงินที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง
ได้แก่ข้อมูล สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น
- งบแสดงฐานะการเงิน จัดทำได้ 2 รูปแบบ ดังนี้
 - แบบบัญชี (Account From)
 - แบบรายงาน (Report From)

ตัวอย่างงบแสดงฐานะการเงิน (Financial Position Statement)

แบบบัญชี

ร้านนารีเสริมสวย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 มีนาคม 25x1

หน่วย : บาท

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
เงินสด	41,200	หนี้สิน	
เงินฝากธนาคาร	4,500	เจ้าหนี้การค้า	1,500
วัสดุสำนักงาน	500	รวมหนี้สิน	1,500
อุปกรณ์สำนักงาน	3,000	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
		ทุน-นารี	50,000
		บวก กำไรสุทธิ	200
		หัก ถอนใช้ส่วนตัว	2,500
รวมสินทรัพย์	<u>49,200</u>	รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>49,200</u>

ตัวอย่างงบแสดงฐานะการเงิน (Financial Position Statement)

ร้านนารีเสริมสวย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 มีนาคม 25x1

แบบรายงาน

หน่วย : บาท

สินทรัพย์

เงินสด	41,200
เงินฝากธนาคาร	4,500
วัสดุสำนักงาน	500
อุปกรณ์สำนักงาน	<u>3,000</u>
รวมสินทรัพย์	<u>49,200</u>

ตัวอย่างงบแสดงฐานะการเงิน (Financial Position Statement)

ร้านนารีเสริมสวย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 มีนาคม 25x1

หน่วย : บาท

แบบรายงาน

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สิน

เจ้าหนี้การค้า

1,500

รวมหนี้สิน

1,500

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุน-นารี

50,000

บวก กำไรสุทธิ

200

หัก ถอนใช้ส่วนตัว

2,500

47,700

รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

49,200

งบกำไรขาดทุน (Profit and Loss Statement)

- งบการเงินที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกิจการ **สำหรับ** **ระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง** ได้แก่ข้อมูล **รายได้** และ**ค่าใช้จ่าย**
- งบกำไรขาดทุน จัดทำได้ 2 รูปแบบ ดังนี้
 - แบบบัญชี (Account From)
 - แบบรายงาน (Report From)

- รายได้ > ค่าใช้จ่าย คือ กิจการ **“กำไรสุทธิ”**
- รายได้ < ค่าใช้จ่าย คือ กิจการ **“ขาดทุนสุทธิ”**

ตัวอย่างงบกำไรขาดทุน (Profit and Loss Statement)

แบบบัญชี

ร้านนารีเสริมสวย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับเดือนสิ้นสุด วันที่ 31 มีนาคม 25x1

หน่วย : บาท

ค่าใช้จ่าย		รายได้	
ค่ายานพาหนะ	800	รายได้จากการบริการ	1,000
กำไรสุทธิ	200		
	<u>1,000</u>		<u>1,000</u>

ตัวอย่างงบกำไรขาดทุน (Profit and Loss Statement)

ร้านนารีเสริมสวย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับเดือนสิ้นสุด วันที่ 31 มีนาคม 25x1
หน่วย : บาท

แบบรายงาน

รายได้

รายได้จากการบริการ 1,000

ค่าใช้จ่าย

ค่ายานพาหนะ 800

กำไรสุทธิ 200

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม